Nr. 28 SOSNOWIEC, wtorek dnia 6 lutego 1917 roku Rok XII

KURJER ZAGŁĘBIA

Redakcja i Administracja otwarte od 8-ej rano bez przerwy do 7-ej godz. wieczorem. W niedziele i święta od 9-ej do 11-ej godz. rano.
Adres Redakcji i Administracji: Sosnowiec, ul. Dęblińska Nr. 7.

Zerwanie stosunków dyplomatycznych między Niemcami a Stanami Zjednoczonemi Ameryki Północnej.

BERLIN 4 lutego. Biuro Wolffa podaje następujące doniesienie Biura Reutera:

Rząd Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej zadeklarował zerwanie stosunków dyplomatycznych z Niemcami. Prezydent Wilson zawiadomił o tym kongres. Posłowi niemieckiemu w Waszyngtonie, hrabiemu Bernsdorffowi wręczono paszporty. Poseł Stanów Zjednoczonych w Berlinie, mister Gerard, otrzymał polecenie opuszczenia Niemiec.

UWAGA BIURA WOLFFA. Aczkolwiek nie otrzymano jeszcze potwierdzenia tej wiadomości, to jednak prawdziwość jej nie ulega wątpliwości.

Komunikat niemiecki.

BERLIN. (BTW). Urzędowo donoszą dnia 3 lutego.

Wschodni teren walk:

Z żadnego z terenów walk nie doniesiono o zdarzeniach o znaczeniu szczególniejszem.

Zachodni teren walk:

BERLIN. Urzędowo donoszą dn. 3 lutego wieczorem:

Nad Somme i nad Aa trwa silny ogień.

Pierwszy generał kwatermistrz
v. LUDENDORFF

Ameryka wobec blokady.

ROTTERDAM, 3 lutego (BTW). „Daily Telegraph“ zamieścił dzisiaj depeszę z Nowego Jorku, która głosi, że Amerykanie uważają zerwanie stosunków z Niemcami za prawdopodobne, wszelako nie za pewne. Lansing zapytany w sprawie blokady, oświadczył, że „niema nic do powiedzenia“. Zagadnięty w tej samej sprawie Roosevelt oświadczył, że Wilson w razie, gdyby zatopiono jakikolwiek statek kraju nieuczestniczącego w wojnie, powinien bezzwłocznie zarządzić konfiskatę wszystkich okrętów niemieckich, znajdujących się w portach niemieckich.

Co uczynią St. Zjednoczone?

WASZYNGTON, 3 lutego. Biuro Reutera: Jak głoszą na konferencji w Kapitolu tak Wilson, jako też przewodniczący komisji spraw zagranicznych, senator Stone i senator Lewis byli zdania, iż natychmiastowe zerwanie stosunków z Niemcami nie byłoby wskazanem. Należy przyjąć, iż Niemcy nie zamierzają zagrażać Amerykanom, lub własności amerykańskiej.

LONDYN, 3 lutego Reuter donosi z Waszyngtonu pod datą 2 lutego, iż natychmiast po naradzie gabinetu, trwającej 2 i pół godziny, Wilson udał się natychmiast do Kapitolu, ażeby porozumieć się z przewodniczącym komisji do spraw zagranicznych, senatorem Stone.

ROTTERDAM, 3 lutego. Korespondenci angielscy w Stanach Zjednoczonych liczą się z tą ewentualnością, że Wilson pierwej poczeka na wypadek konkretny, za nim zdecyduje się na krok w sprawie łodzi podwodnych, oraz uważają, że kryzys niema dotychczas charakteru upartego.

Wojna amerykańsko-niemiecka?

SZTOKHOLM, 3 lutego. Wieczorne pisma sztokholmskie obszernie omawiają znaczenie zapowiedzianej wojny podmorskiej. „Allehanda“ pisze: Wszyscy oczekują z najwyższem naprężeniem, jak wobec tego zachowa się Ameryka. Czyż miałaby sie rzucić w wojnę teraz, po rozpoczęciu tak energicznych zabiegów pokojowych? Czy odważyłaby się na to przez wzgląd na Japonję?

NOWY JORK, 3 lutego. (W.T.B.) (United Press.) Gazeta niemiecka w Nowym Jorku „Herold“ pisze: Wojna z Niemcami byłaby dla Ameryki największem nieszczęściem.

Blokada w Szwajcarji.

BERN, 3 lutego (BTW). Rada związkowa szwajcarska omawiała dziś na dwóch posiedzeniach położenie ekonomiczne, jakie wytworzyło się skutkiem zapowiedzenia blokady Anglji i Francji. Wobec nowej sytuacji podjęte będą bezzwłocznie środki niezbędne.

Wstrzymanie statków duńskich.

KOPENHAGA, 3 lutego. Doniesienie Biura Ritzau: „Związek duńskich towarzystw żeglugi parowej z powodu rozpoczęcia blokady niemieckiej uchwalił na wczorajszem posiedzeniu, iż żeglugę należy narazie zawiesić w szerokim zakresie“.

Angielskie pole minowe.

KOPEGAGA, 3 lutego (BTW). Doniesienie Biura Wolffa: „Według wiadomości otrzymanych przez sfery tutejszych towarzystw okrętowych, pomiędzy Skagen a wybrzeżem norweskiem zaobserwowano pole minowe pochodzenia angielskiego“.

Zarządzenie wojenne w Holandji.

HAGA, 3 lutego (BTW). Doniesienie Biura Wolffa: „W Hadze pojawiło się wczoraj obwieszczenie rządu, rozlepione publicznie po ulicach, które głosi, iż żaden Holender w wieku od 19 do 48 lat, zdolny do noszenia broni, nie powinien opuszczać kraju“.

Kongres pokojowy w Madrycie.

GENEWA, 3 lutego (BTW). Dzienniki paryskie donoszą, że król Alfons wdrożył kroki, aby kongres pokojowy odbył się w Madrycie.

Tajne zgromadzenie parlamentu duńskiego.

KOPENHAGA, 2 lutego. (BTW.). Depesza biura Ritzau: Rząd zwołał dziś tajne zebranie parlamentu duńskiego, które trwało godzinę. Minister spraw zewnętrznych złożył wyjaśnienie o położeniu obecnem. Przywódcy rozmaitych partji przyznali słuszność zaproponowanemu przez ministerjum stanowisku Danji. Prezes folketingu zamknął posiedzenie wezwaniem, aby kraj przyjął nową sytuację ze szczególniejszym spokojem i zimną krwią.

Z dnia na dzień.

Z Sosnowca.

Dn. 5II.

Zebranie organizacyjne Tow. rozwoju rzemiosł i handlu.

Onegdaj w sobotę o godzinie 8-ej wieczorem w Domu Stowarzyszenia Robotników Chrześcjańskich przy ulicy Kościelnej w Sosnowcu odbyło się zebranie organizacyjne „Towarzystwa rozwoju rzemiosł i handlu“. W zebraniu wzięło udział około stu osób.

Obrady zagaił jeden z inicjatorów nowego Towarzystwa, p. Feliks Janson, który zaproponował na przewodniczącego p. Żórawskiego, na co zebrani jednomyślnie się zgodzili. Przewodniczący zaprosił do prezydjum na asesorów pp: Wałkowskiego, Piętkę i Pojawskiego, na sekretarza p. Czechowskiego.

Na wstępie p. Siłuszek odczytał ustawę Towarzystwa i wyjaśnił niektóre ważniejsze punkty. Nowe Towarzystwo jest organizacją wyraźnie apolityczną i ma na celu współdziałanie rozwojowi wśród ludności chrześcjańskiej rzemiosł i handlu, pomoc wojenną w tym kierunku członków T-wa oraz popieranie rzemieślniczej i handlowej działalności swych członków. Dla osiągnięcia tych zadań Towarzystwo: 1) gromadzi wiadomości, dotyczące rzemiosł i handlu i udziela swym członkom bezpłatnie porad w tych dziedzinach; 2) bezpłatne informacje członków swoich o źródłach zakupu i rynkach zbytu; 3) pomaga swym członkom w organizowaniu najodpowiedniejszej reklamy przez układanie i wydawanie kalendarzy adresowych, zestawień i wogóle wydawnictw informacyjnych, zarówno jak afiszów i ogłoszeń, szyldów i znaków; 4) organizuje pogadanki, wykłady, odczyty i sprawozdania w kwestjach dotyczących rzemiosł i handlu; 5) utrzymuje bibliotekę i czytelnię dla członków T-wa, wreszcie 6) udziela pomocy będącym w potrzebie członkom przy zakupie i zbyciu towarów. Centrala Towarzystwa znajduje się w Sosnowcu, działalność zaś obejmuje cały powiat Będziński, gdzie T-wo ma prawo otwierania oddziałów.

Po odczytaniu ustawy wywiązała się bardzo ożywiona dyskusja.

Pierwszy zabrał głos p. Filipczyński, który, podziękowawszy gorąco inicjatorom za powołanie do życia tak ważnej placówki, wyjaśnił, jak wielką potęgą była i jest wielka o r g a n i z a c j a. Pod tym względem żydostwo powinno być dla nas wzorem! Wspomniawszy o rozkwicie „Towarzystwa rozwoju, przemysłu i handlu“ w Warszawie, mówca podnosił w zakończeniu wielkie znaczenie dla kupca i rzemieślnika — reklamy i wystaw.

P. Sakowicz zainterpelował, dlaczego w ustawie nic niema o drobnym przemyśle, tylko o rzemiośle i handlu? Zaznaczył też, że składka (pół rubla miesięcznie) jest za wysoką. W odpowiedzi inicjatorowie wyjaśnili, że t. zw. drobny przemysł niczem prawie nie różni się od rzemiosła. Co się zaś tyczy wysokości składki — mniejsza, niż pół rubla miesięcznie byłaby wprost niemożliwą, gdyż T-wo będzie miało ogromne wydatki i bez funduszów istnieć nie może.

Dr. Falkowski zauważył, że lepiej byłoby utworzyć w Sosnowcu filję warszawskiej organizacji, niż zakładać instytucję zupełnie odrębną. Powinniśmy przecież dążyć do konsolidacji, a nie rozbijać się na grupki. Pan Siłuszek wyjaśnił, że w Sosnowcu była filja warszawskiego „Towarzystwa rozwoju przemysłu, rzemiosł i handlu“, założona jeszcze przed wojną, ale władze okupacyjne ją zamknęły. Wobec tego trzeba było założyć nową organizację. Zresztą Towarzystwo w Sosnowcu będzie pozostawało w ścisłym kontakcie z organizacją warszawską.

W dalszym ciągu przemawiali jeszcze ks. B. Rydzy oraz pp.: Kiepura, Pichel, Wiatrowski, Korzeniowski i wielu innych, poczem statut „Towarzystwa rozwoju rzemiosł i handlu“ zebranie jednogłośnie p r z y j ę ł o, z zastrzeżeniem, że pewne drobne zmiany w ustawie, uzupełnienie i t. p. będą poczynione później

Upoważniono zarząd do rozporządzenia funduszami Towarzystwa na

potrzeby instytucji bez żadnych ograniczeń. Uchwalono też, ażeby nowy zarząd zajął się wyszukaniem stałej siedziby dla Towarzystwa, jeżeli możnа — w „Gospodzie Mieszczańskiej" przy ul. Wawel Nr. 3.

W końcu odbyły się wybory do władz T-wa. Do Zarządu weszli pp.: Feliks Janson (56 gł.), Feliks Siluszek (52 gł.), Paweł Kucharski (44 gł.), Stanisław Zórawski (44 gł.), Józefat Kruszyński (40 gł.) Michał Wiatrowski (36 gł.), Wiktor Filipczyński (35 gł.), Aleksander Frydrych (34 gł.), Władysław Czechowski (26 gł.) Ludwik Walkowski (25 gł.), dr. Stefan Falkowski (24 gł.), i Wincenty Kiepura (24 gł.).

Do Komisji Rewizyjnej wybrani zostali pp.: Jan Górski (17 gł.), Andrzej Kuliński (16 gł.), Ludwik Koźmiński (15 gł.), Aleksander Piętka (15 gł.), Kazimierz Korzeniowski (14 gł.) i Eugeniusz Antonowicz (12 gł.).

Panowie ci otrzymali mandaty na 6 miesięcy, poczem odbędzie się ogólne zebranie „Towarzystwa rozwoju przemysłu i handlu", następnie nowe wybory.

Przewodnicy zamknął obrady o godzinie w pół do 12-ej w nocy.

Pol.

— **Ruch wyborczy** w dniu wczorajszym wzmógł się znacznie. Zapisywali się przeważnie żydzi. Polacy nader opieszalej zapisują się w kurji VI-ej. W dniu wczorajszym w I biurze urzędowem wyborczem byli obecni w ciągu dnia pp. Meyerhold (przewodniczący), Oppenheim, Kabak, Skowroński.

— **Polski Demokratyczny Komitet Wyborczy** otworzył biura informacyjne w następujących punktach miasta: Śródmieście, okręg I-szy, dom p. Mrokowskiego; Pogoń, okręg II-gi naprzeciwko kościoła; Sielce, okręg III-ci, dom p. Mizerkiewicza, ul. Renardowska, Milowice, okręg V-ty, Kasyno kopalni.

— **Wspólna odezwa**, nawołująca ogół polski do wzięcia udziału w wyborach ukazała się na mieście. Podpisana jest przez wszystkie instytucje, związki, stowarzyszenia, cechy i korporacje, jakie tylko istnieją w naszem mieście. Odezwa ma na celu pociągnięcie wszystkich mieszkańców polaków do udziału w wyborach.

— **Zebranie wyborców kurji III** odbędzie się we wtorek d. 6 b. m. o godz. 7-ej wieczorem w Sali Związku Żelaznego na Pogoni. Cel: wyłonienie kandydatów na Radnych miejskich z kurji III ej. Komitet organizacyjny wyborców kurji III ej (rzemieślników, drobnych przemysłowców i kupców) wydał odezwę, nawołującą do wzięcia udziału w wyborach.

— **Zebrania kobiece**. Wskutek najrozmaitszych fałszywych pogłosek, rozsiewanych bądź przez ludzi ciemnych, bądź przez jakichś płatnych ajentów, wielu uprawnionych do głosowania w Kurji VI objawia niechęć do zapisania się na listę wyborców. W tym celu poruszono myśl urządzenia kilku wieców kobiecych, aby tym sposobem wpłynąć pośrednio na wyborców i uświadomić ich o konieczności głosowania.

— **Ściąganie podatków**. Wobec gromadzenia się coraz większych zaległości podatkowych, których kamienicznicy płacić odmawiają, tłomacząc się na nieuiszczanie przez lokatorów komornego, sekwestratorzy magistratu przystąpili do sprawdzania oświadczeń gospodarzy domów. W większości wypadków wyjaśniono, że lokatorzy w 80 proc. czynsz płacą. Przeto sekwestratorzy przystąpili do nakładania aresztów na komorne lokatorów, którzy obowiązani należność za lokale wpłacać do Magistratu.

— **Rejestracja strat kolejowych.** Ułatwiając poszkodowanym z prowincji załatwienie formalności przy rejestrowaniu strat kolejowych i pocztowych Wydział rejestracji w Warszawie otworzył szereg oddziałów w większych centrach przemysłowo-handlowych na prowincji. Dotychczas zostały otwarte oddziały: w Łodzi, Częstochowie, Sosnowcu, Dąbrowie, Kutnie, Łowiczu i Włocławku. Sfery przemysłowo-handlowe okazują znaczne zainteresowanie sprawami rejestracji i licznie stawiły się na konferencjach, wygłoszonych w poszczególnych miejscowościach przez przedstawicieli Wydziału. Liczba zapytań i próśb o informacje, które dotychczas wpływały do Wydziału, świadczy wymownie o ilości strat kolejowych, komorowych i pocztowych, poniesionych przez naszą prowincję i o konieczności przyjścia jej z pomocą na miejscu. Zaznaczyć należy, że w interesie samych poszkodowanych leży przyśpieszenie meldowania strat tych w Wydziale warszawskim, bądź w jego oddziałach na prowincji.

— **Komunikat urzędowy w sprawie kaszy**: „Ponieważ obecnie kartofli niema, Magistrat miasta Sosnowca przez udzielenie dodatku pieniężnego Komisji Żywnościowej, dał jej możność sprzedawania biedniejszej ludności po zniżonej cenie, czyli po 50 fen. za jeden funt polskiej wagi, kaszy jaglanej i jęczmiennej t. z. niewydzielanej, którą Komisja Żywnościowa przed niedawnym czasem zakupiła po znacznie większej cenie. Na karty legitymacyjne Komisji, w najbliższych dniach w sklepach Komisji Żywnościowej można będzie nabywać kaszę powyższą w ilości jednego funta na głowę po wymienionej zniżonej cenie".

— **Skutki mrozów.** Wskutek mrozów rury wodociągowe w wielu domach pozamarzały, a nawet popękały. Zamarznięte zaś a umieszczone w murach rury narazie trudno odgrzać. Stąd różne trudności i kłopoty z powodu braku wody.

— **Występy Karola Adwentowicza w Sosnowcu.** Zapowiadają się występy znakomitego artysty polskiego Karola Adwentowicza w bardzo interesującym i urozmaiconym repertuarze. Odegrane zostaną „Upiory" Ibsena, „Ksiądz Marek" Słowackiego, „Jego Ekselencja Rowetty" oraz „Książę Józef" J. Maciejowskiego. W trupie sympatycznego artysty figurują siły wybitne, a mianowicie: Helena Arkawin, artystka teatru krakowskiego, Antonina Bohdańska, artystka teatru Polskiego w Warszawie, Józef Leśniewski, Dębicz, Rosłan, Trzciński, Sawicki, Rosiński i inni.

Kursy akademickie dla wyższej administracji.

Biuro „Wat" komunikuje nam na podstawie miarodajnych informacyj:

Zamierzone jest powtórzenie odbywającego się obecnie przy Uniwersytecie Warszawskim kursu akademickiego dla wyższej administracji, obejmującego, prowadzone w języku polskim. wykłady podstawowych przedmiotów nauki administracji (około 360 godzin wykładowych).

Powtórne wykłady kursu rozpoczną się m. 1 marca i odbywać się będą codziennie w godzinach wieczornych od g. 6 do 9 ej, w 3-ch częściach, mianowicie — od 1/III, do 28/III, od 2/IV do 26/V, od 30/V do 24/VII.

Warunki przyjęcia na Kursy rzeczona są następujące:

1) Ukończenie przynajmniej 7 klasowej szkoły średniej (gimnazjum, szkoły realnej, lub innej równowartościowej).

2) Zajęcia praktyczne przez czas dłuższy (przynajmniej 8 lat) w naczelnej administracji gospodarczego przedsiębiorstwa (rolniczego, technicznego, przemysłowego lub handlowego) albo ukończone po trzyletnich przynajmniej studjach uniwersyteckich, wykształcenie prawnicze, dające prawo wstąpienia do wyższej służby sądowej i administracyjnej, albo przynajmniej dwa lata studjów uniwersyteckich i co najmniej trzyletnie zajęcia praktyczne w naczelnej administracji gospodarczego przedsiębiorstwa (rolniczego, technicznego lub przemysłowego).

3) Wiek od 25 do 40 lat.

4) Zobowiązanie brania udziału w kursie całkowitym. (Zwierzchnie kierownictwo Kursu może w poszczególnych wypadkach uwolnić od słuchania poszczególnych wypadków.

5) Koszty Kursów będą pokryte z funduszów publicznych. Uczestnicy winni wnieść opłatę w wysokości 100 mk. płatnych z góru odrazu, albo w trzech ratach. Z ważnych powodów zwierzchnie kierownictwo Kursów może zwolnić niezamożnych kandydatów w wypadkach poszczególnych od zapłaty czesnego całkowicie lub częściowo.

O ukończeniu kursu będzie wydawane na żądanie świadectwo.

Zgłoszenie o przyjęcie należy kierować pod adresem: Biura Akademickiego Kursu dla wyższej administracji Warszawa—Uniwersytet (Kwestura). Zgłoszenia o przyjęcie zawierać musi: 1) Krótki „życiorys — imię, nazwisko, gdzie i kiedy urodzony obecny zawód, census naukowy (ile klas? ilоklasowej szkoły średniej? gdzie i kiedy ukończone?) dotychczasowa praktyka (gdzie? jaka? ile lat?) adres. 2) Świadectwo z ukończeniem szkoły średniej. 3) Ewent. świadectwa uniwersyteckie lub z odbytych studjów praktycznych. Dokumenty będą zwrócone drogą urzędową po załatwieniu formalności. Zgłoszenia, nie zawierające powyższych danych, uwzględniane nie będą. Kandydaci, którzy już raz zgłosili się do poprzedniego Kursu, lecz z powodu braku miejsca nie zostali przyjęci, mogą ponowić zgłoszenia bez potrzeby dołączenia swego życiorosu i dokumentów, powołując się na swe poprzednie zgłoszenia.

Termin zgłoszeń upływa dn. 10 go lutego r. b.

Przewidziane jest przyjęcie 150 kandydatów.

Z Będzina.

✝ **Koncert.** Przypominamy, iż w poniedziałek 5 lutego o godz. 8 w odbędzie się koncert amatorów z udziałem p. W. Bernatowicza na korzyść podupadłych rodzin.

✝ **Żydzi wobec wyborów.** Jak już donieśliśmy, komitety wyborcze Centralny Demokratyczny i Polski wycofały listy swych kandydatów na radnych. Obecnie krążą pogłoski, iż Komitet żydowski, również nosi się z myślą wycofania list.

✝ **Komisja chrześcijańska aprowizacyjna** wzmian dawniejszego Komitetu żywnościowego, istnieje od dnia wczorajszego. Sprzedaż artykułów spożywczych trwa od godz. 2 do 4 po południu. Ruch w sklepie duży.

✝ **Ulice w ciemnościach.** W ciemnościach z powodu gaśnięcia światła elektrycznego, pozostają ulice Sławkowska, Stary Rynek, Czeladzka oraz uliczki prowadzące obok nich. Jest to widocznie wada tej linji, na co zarząd oświetlenia nareszcie powinien zwrócić uwagę.

✝ **Kurs marki.** Kantory wymiany pieniędzy za markę liczą 43¾ kop.

✝ **Mrozy,** panujące od dłuższego czasu, bardzo dają się we znaki biednej ludności, z powodu braku odzieży i opału. Choroby z przeziębienia są na porządku dziennym.

✝ **Wypadki.** W Łagiszy na kop. „Antoni", mieszkaniec tamtejszy Popielecki, będąc w stanie nietrzeźwym zapalał lampkę karbitówkę, przyczem nalał zadużo wody i spowodował wybuch. P. uległ poparzeniu twarzy.

Z różnych stron.

☐ **Rozwiązanie N. K. N.** „Naprzód" donosi: Dnia 29 stycznia obradowała komisja wykonawcza N. K. N. i uchwaliła jednogłośnie, że N. K. N. z chwilą objęcia Legionów przez Radę Stanu wyczerpie swoje zasadnicze zadanie nie i jako taki przestanie istnieć. Subkomitet wybrany na temże posiedzeniu celem postawienia wniosków co do likwidacji instytucji N. K. N., ma się składać z szefów departamentów i z pp. Srokowskiego, d'ra Bardla, Laskowskiego i Daszyńskiego. Ogłoszenie uchały o rozwiązaniu N. K. N. odroczono aż do zawiadomienia o niej prezesa Eksc. Bilińskiego. W obradach komisji wykonawczej pod przewodnictwem wicepresa Jaworskiego wzięli udział pp. Bardl, Daszyński, Dębski, Downarowicz, Dydyński, German, Hupka, Laskownicki, Srokowski, Starzewski, Zieleniewski i pani Moraczewska.

☐ **Odbudowa Kalisza** „Naprzód" donosi z Warszawy, iż rząd niemiecki postanowił wyasygnować 12 milionów marek na odbudowę zrujnowanego podczas katastrofy sierpniowej 1914 roku Kalisza. Suma ta ma być przekazana tymczasowej Radzie Stanu Królestwa Polskiego.

OFIARY.

P. M. Kocot i Fr. Rejdych złożyły w dniu wstrzemięźliwości jako oszczędność na biedne dzieci rb. 2.

Redaktor odpowiedzialny JÓZEF OSKOLSKI. Wydawca ANTONI MAZURKIEWICZ. Drukarnia „KURJERA ZAGŁĘBIA" ul. Dęblińska Nr. 7.
Ze pozwoleniem Cenzury Niemieckiej.